

На работа мъжествена и смела!
 Да се сплотим с усилия върховни
 И на труда и на знамето с факела
 Да пръснем мрака от лъжи вековни . . .
 На работа! Да бъдем всички първи,
 Кат камък твърди, за борба готови:
 Път ще чертаем с черните си кърви
 И с костите ще слагаме основи.

С необикновена мощ поета кани за борба всички близки и далечни братя, с подвиг да осмислят живота, за да станат волни и смели (— 46). И бездните се тресат, мрака се тресе, мрака се раздира от мълнии, — мъжтвите възкръсват:

Излизат те из рудници дълбоки,
 От влажни изби, хижи приковани
 Изгубени из планини високи
 В поля просторни — разпилени.

Души отчаяни, тела във рани,
 Зловещи призрази — кости сал и кожи,
 Възкръсват мъжтвите, и вас, тирани,
 На съд зовят, съд страшен Божи! [— 48].

И поета чувства, че в тая борба в сърдцето му не останала любов, а само мъст, която в часа на разплата ще му подкрепи ръката [— 39]; това са тъмните страсти, които съскат като змии в сърдцето му — благо [11 II]; но това не му пречи да се чувства израстнал над околните, като млад джб, когото бурите на живота най-чувствително засягат [42 II]; и единчек смисъл вижда в това — да живее с времето, и да служи на времето [— 24]; и негли към паднали за късче хлеб негови братя [— 43], той отправя следнята сентенция:

Живота, братя, е случаен дар,
 За туй нек бжде хубав кат мечта —
 Пий до насита всеки негов чар
 В труда, в изкуството и в любовта.

Защото преживяните блаженства и в тъга и унини е пръскат светлина [— 28 I].

Бурята отминава, Ракитин се примирява с новите условия, които са будили в душата му бунгарски чувства; и когато злобата взема върх [— 39], вече с отпаднал глас, примирен и морен, той се обръща към своите „близки и далечни братя“ с молба — да вървят на горе по каменистата пътека, която той е открил чрез своята вяра: